

діяльність, будучи втіленням інтересів, мотивацій найрізноманітніших шарів суспільства, представників політичних, фінансових кіл, окремих громадян, іноді й самих державних структур і відомств, поза всяких сумнівів, допомагає не тільки правильно розставити зазначені пріоритети, але й при відповідному державному підході до груп тиску включати до сфери правового регулювання ті суспільні процеси, що за всіх інших умов так і залишилися би без уваги органів державної влади. У цьому укладається ще одне обґрунтування того, що лобізм, незважаючи на свою близькість до політичних процесів, до структур, що приймають владні рішення (найчастіше втілених у нормативно-правових актах), споконвічно має правову основу. Це також очевидно й тому, що правове життя – «...у все проникаюче явище» [4, с. 13].

Іншими словами, правове життя суспільства – це сукупність усіх форм буття, а, отже, містить у собі лобізм як єдине ціле.

Можна стверджувати, що лобізм – правове явище, інститут динамічного розвитку й удосконалювання правового життя суспільства. Оскільки в контексті цього дослідницького підходу враховується, що лобізм є політико-правовий інститут, перед тим як надати визначення лобізму, необхідно взяти до уваги, що тільки «сукупність правових норм, зведених у визначене системне ціле, утворює правовий інститут» [1, с. 19].

Отже, лобізм у правовому розумінні – це сукупність норм, що регулюють процес впливу суб'єктів лобістських правовідносин на органи державної влади з метою задоволення своїх інтересів; невід'ємний інститут сучасного правового життя держави, що припускає активну діяльність різних суб'єктів правовідносин щодо відстоювання своїх інтересів на різних рівнях влади з використанням не заборонених законом форм і методів [2, с. 337].

Лобізм як політико-правове явище є внутрішньо суперечливим. Виконуючи ряд важливих для суспільства позитивних функцій, лобізм разом із тим має й негативні сторони. Це диктує необхідність обмеження лобізму твердими правовими рамками, які дозволять не тільки врегулювати форми й методи лобістської діяльності, але й забезпечити контроль за її здійсненням з боку як держави, так і суспільства в цілому.

Однак, лобізм у його цивілізованому вигляді дійсно може стати впливовим інструментом комплексного розвитку країни, навіть якщо його будуть використовувати різні політичні сили для захисту своїх інтересів. Це сприяє збереженню однополярного впливу лише деяких політичних груп, тоді як інтересами інших відкрито зневажають, що призводить до економічного перекосу, бо великий бізнес в Україні розподілений між політичними групами.

Список використаних джерел

1. Аравина Т. И., Кузнецов Ю. Ю. Лоббизм: национальные образцы и степень социальной приемлемости // Социс. – 2000. – №9. – С.59–63.
2. Политология: Энциклопедический словарь / Общ. редакция Ю. И. Аверьянов. – М.: Изд-во Моск. коммерч. ун-та. – 1993. – 431 с.
3. Автономов А. С. Азбука лоббирования. – М.: Права человека, 2004. – 112 с.
4. Зяблук Н. Г. США: лоббизм и политика. – М.: изд. «Мысль», 1976. – 207 с.

5. Богдановская И. Ю. Правовое регулирование лоббизма в США // Право и политика. – 2002. – №3. – С.44–49.
6. Королько В. Г. Основы публичной рилейшнз – К.: Ваклер, 2000. – 528 с.

References

1. Aravina T. I., Kuznetsov Yu. Yu. Lobbyism: natsionalnyye obraztsyi i stepen sotsialnoy priemlemosti // Sotsis. – 2000. – №9. – С.59–63.
2. Politologiya: Entsiklopedicheskiy slovar / Obsch. redaktsiya Yu. I. Averyanov. – M.: Izd-vo Mosk. kommerch. un-ta. – 1993. – 431 s.
3. Avtonomov A. S. Azbuka lobbirovaniya. – M.: Prava cheloveka, 2004. – 112 s.
4. Zyblyuk N. G. SShA: lobbizm i politika. – M.: izd. «Myisl», 1976. – 207 s.
5. Bogdanovskaya I. Yu. Pravovoe regulirovanie lobbizma v SShA // Pravo i politika. – 2002. – №3. – С.44–49.
6. Korolko V. G. Osnovy pablik rileyshnz – K.: Vakler, 2000. – 528 s.

Gotsuliak V. M., Candidate of Political Science, Associate Professor, Department of Philosophy and Political Science, Khmelnytsky National University (Ukraine, Khmelnytsky), gotsylak@ukr.net

Forming of legal principles of political lobbyism is in Ukraine

Research essence consists in that, to trace the process of development of lobbyism, as it is one of basic, organizing constituents of political and legal life of society, the more so, that has objective character, and than it will be acknowledged before, the more easily it will be to give him the civilized scopes.

It is in this connection necessary complex to analyse this phenomenon and find out, that is an initial base and constituents of lobbyism.

Keywords: state, lobbyism, policy, right, political interest, political system, social differentiation, community groups.

Гоцуляк В. М., кандидат политических наук, доцент, доцент кафедры философии и политологии, Хмельницкий национальный университет (Украина, Хмельницкий), gotsylak@ukr.net

Формирование правовых принципов политического лоббизма в Украине

Суть исследования заключается в том, чтобы проследить процесс развития лоббизма, поскольку оно является одной из основных, организующих составляющих политико-правовой жизни общества, тем более, что имеет объективный характер, и чем раньше это будет признано, тем более легко будет предоставить ему цивилизованные рамки.

В связи с этим необходимо комплексно проанализировать данное явление и изучить, что же является исходной базой и составляющими лоббизма.

Ключевые слова: государство, лоббизм, политика, право, политический интерес, политическая система, социальная дифференциация, общественные группы.

* * *

УДК 159.923.2:303.094.4:316.34

Наконечний М. В.,
аспірант відділу гуманітарної безпеки, НІСД,
(Україна, Київ), mx.nak@hotmail.com

ПРОБЛЕМА РЕГІОНАЛІЗОВАНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ДОНБАСУ В КОНТЕКСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ УКРАЇНИ ТА РЕІНТЕГРАЦІЇ РЕГІОНУ

Метою даної статті є короткий аналіз особливостей формування регіоналізованої ідентичності Донбасу у контексті формування сучасної української національної ідентичності та реінтеграції регіону. Сучасне вшлугачення та формування національної ідентичності пов'язане з впливом глобалізації. Національна ідентичність розглядається як основа для успішної консолідації та ефективного функціонування і розвитку будь-якої «уявленої спільноти», зокрема і сучасних національних держав. Особлива увага приділяється аналізу факторів і особливостей формування регіоналізованої ідентичності Донбасу. Ключовими рисами регіоналізованої ідентичності Донбасу є прагнення до «свободи від», внутрішня окремішність, настороженість та несприйняття інших. Реінтеграція Донбасу пов'язана з його ре-ідентифікацією у межах сучасної української національної ідентичності. Основою такої ре-інтеграції має стати глибокий системний аналіз регіоналізованої ідентичності Донбасу та вироблення чіткої стратегії її модифікації.

Ключові слова: глобалізація, національна ідентичність, українська національна ідентичність, регіоналізована ідентичність Донбасу, реінтеграція Донбасу.

Наприкінці ХХ століття Україна здобула незалежність, ставши самостійним актором в сфері міжнародних відносин та повноцінним «членом клубу» незалежних держав. З одного боку, це відкрило перед нею цілий ряд нових можливостей та горизонтів для розвитку держави та нації, а з іншого – поставило на грань цивілізаційного вибору між «прозахідною демократією» та «євразійським авторитаризмом». Ніколи до цього проблема цивілізаційного вибору для України не стояла так гостро та відверто. Незважаючи на розвал СРСР та масову підтримку незалежності, появу нових горизонтів та привабливості західної моделі життя, в українському суспільстві не існувало єдиного підходу до того, у якому напрямку повинна відбуватися розбудова держави. Це обумовлювалося відсутністю єднання у суспільстві, несформованістю української національної ідентичності, суперечностями у поглядах між «більш русифікованими» та «більш українізованими» регіонами, що визначало різницю у прагненнях та цивілізаційних орієнтаціях. Україна кінця ХХ – початку ХХІ століття, опинившись на сутнісно новому етапі свого розвитку, зіштовхнулася з численними викликами і загрозами – як внутрішнього, так і зовнішнього характеру, частина з яких не мала і не має аналогів в історії українського державотворення. Серед внутрішніх загроз варто виокремити відсутність консолідованості суспільства та загальнонаціонального діалогу, відсутність чітко артикульованої національної ідеї, наявну кризу самоідентифікації та несформованість комплексного уявлення про українську національну ідентичність. Серед зовнішніх загроз варто виокремити – вплив позиції офіційної Москви на міжнародне сприйняття України, стабільно реваншистські настрої останньої у питаннях українського майбутнього та відвертий нігілізм у поглядах на українське державотворення, численні колізії та проблеми, пов'язані з розпадом СРСР та місцем України у системі міжнародних відносин й невизначеність цивілізаційного вибору останньої. У той же час, у західному світі вже розгойдувався маятник глобалізаційних процесів і трансформацій, що зумовило потребу враховувати його вплив на формування власної національної ідентичності та ускладнило демократичну модернізацію України. Відтак, це відтермінувало вирішення цілого масиву складних та важливих проблем, які мали тривалу історію й заплутане історичне коріння (потребуючи серйозних досліджень і непопулярних політичних рішень), що суттєво загострило їх з плином часу. Однією з них була і залишається проблема Донбасу в історії та сьогоденні України, історичне коріння якої, подекуди, сягає ще XVII-XVIII століття. Вона має декілька вимірів та безпосередньо пов'язана з проблемою формування сучасної української національної ідентичності, що суттєво актуалізує її для розвитку Української Держави. Метою даної статті є короткий аналіз особливостей формування регіоналізованої ідентичності Донбасу у контексті формування сучасної української національної ідентичності та реінтеграції регіону.

Обраний ракурс аналізу проблеми безпосередньо пов'язаний з особливостями витлумачення національної ідентичності у сучасному світі. Вони ж, у свою чергу, – з поширенням та розростанням глобалізаційних процесів кінця ХХ – початку ХХІ століття, які призводять до суттєвих трансформацій світу. Глобалізація є особливим новим етапом розвитку в історії людства, сутність та

результати якого, подекуди, суттєво відрізняються від досвіду, накопиченого ним у процесі свого історичного становлення. Її вплив та прояви спостерігаються у різних сферах та рівнях сучасного життя – міжнародному, державному, суспільному, індивідуальному тощо. Актуалізація глобалізаційних тенденцій, динамічність перебігу процесів у глобалізованому світі, перетворення в економічних і політичних відносинах, розповсюдження інформаційних технологій призводять до трансформації соціокультурного і політичного простору та впливають на самоідентифікацію, модифікуючи цінності, взірці і смисли, обумовлюючи становлення нової соціальної суб'єктивності та загрожуючи маргіналізацією суспільства, що пов'язано зі змінами внутрішнього світу людини та обумовлює особливе значення досліджень щодо сутності та форм ідентичності.

У сучасних філософських концепціях «ідентичність» визначається як співвіднесеність чого-небудь, наділеного буттям, з самим собою у зв'язку та безперервності власної мінливості, мислиме у цій якості та позначене певними особливостями. Разом з тим, «ідентичність» розглядається як принцип, котрий поєднує організацію мікро- та макрополітичного простору, надає конкретного смислу існування окремим особистостям, соціальним групам та державним утворенням. Ключовою особливістю проблеми ідентичності в епоху глобалізації є розгортання та поглиблення кризи ідентичності, що, зокрема, проявляється у двох взаємно протилежних тенденціях: «регіоналізації» та «глобалізації» ідентичності. «Регіоналізація» (локалізація) ідентичності передбачає фокусування ідентифікації на найбільш простих та зрозумілих джерелах – релігійних, етнічних, територіальних, побутових тощо. В такому випадку люди усе частіше визначають себе не через свою діяльність чи прихильність до національних спільнот або великих суспільних ідей і рухів, але на основі власної буденності і того, ким вони хочуть бути. «Глобалізація» (космополітизація) ідентичності тяжіє до ствердження та конструювання її «наднаціональної» (космополітичної) форми та ідентифікації через масштабні та складні, часто химерні і теоретичні, пан-конструкти, що ґрунтуються на ідеях інтеграційної уніфікації та розмиванні основ національної ідентичності.

Національна ідентичність є однією із форм ідентичності спільноти, що має власну структуру та особливості. У найзагальнішому вигляді – це відчуття колективної приналежності до певної національної спільноти та національної культури. У її сучасному розумінні, полягає у приналежності до «народу», найважливішою ознакою якого є те, що його визнають як «націю». До найважливіших аспектів ідентитетів нації та національної ідентичності можна віднести взаємне визнання у якості співвітчизників та прагнення до співіснування, спільне історичне минуле, спільні загальні обов'язки та уявлення про спільне майбутнє, спільну взаємопов'язану діяльність, стає та постійне проживання у межах однієї країни, а також наявність спільних характеристик «національного характеру» та загальнонародної культури [1, с. 57-58]. Таким чином, національна ідентичність є складним феноменом, що відбувається лише за наявності усієї сукупності рис, притаманних певній національній спільноті. Також, національна ідентичність може бути визначена як «комплекс спільних переконань, позицій і

вірувань, вироблених у процесі формування окремішності спільноти, який поєднувався з акцептацією політичних прагнень певної політичної групи або акцептацією держави»[2, с. 56]. Ключовим для тлумачення поняття «національної ідентичності» є поняття «нація», яке донедавна розумілося через призму етнічної спільності, а приналежність до відповідної культури і соціально-політичної спільноти була другорядною. Проте, у сучасному світі тлумачення поняття «нація» спирається, більшою мірою, на соціально-політичний та культурний виміри, враховуючи етнічну складову радше як додаткову, аніж ключову компоненту. Національна ідентичність є системним комплексом спільних переконань, позицій, вірувань, взірців та цінностей, а також інших параметрів, які стосуються індивідуальної та спільної, зовнішньої (відносно своїх «Інших») та внутрішньої (відносно власної «самості») ідентифікації, що є основою для існування та функціонування даної конкретної «уявленої спільноти» як цілого. Він формується і конструюється спільнотою у процесі її становлення і подальшого розвитку, дозволяючи кожному члену спільноти визначити, збагнути та описати свою приналежність до неї у межах складного та неоднорідного світу.

Для аналізу особливостей формування регіоналізованої ідентичності Донбасу варто звернути увагу на історію і особливості формування цього регіону, які, понад інші фактори, визначили його ідентичність. Як слушно зазначає Гіроакі Куромія, незважаючи на свої малі розміри та віддаленість від політичних метрополій Москви та Києва Донбас завжди був для них політичною проблемою. Впродовж усієї своєї історії – від заселення до сьогодення, Донбас, тією чи іншою мірою, був втіленням ідеї свободи, але саме вона завжди визначала вкрай брутальну та жорстоку політичну історію регіону, виступаючи у якості «свободи від», але не «свободи для». Від самого початку, тут осідав строкатий люд з усієї України та з-за її меж, приваблений волею і можливостями прикордонного регіону, тоді як безжална економічна експлуатація й міжетнічні сутічки були, та, зрештою, й залишаються, повсякденністю життя регіону. У цьому контексті Донбас можна порівняти з Сибіром, американським Диким Заходом чи навіть середньовічними європейськими містами. Адже навіть у розпалі сталінських репресій, які набували тут, подекуди, вражаючих масштабів, Донбас зберігав окремі елементи вільного степу, надаючи притулок людям, позбавленим громадянських прав, вигнанцям, утікачам, злочинцям та іншій подібній публіці. Парадоксальним є те, що на донбаських шахтах дозволяли працювати людям, яких через політичну неблагонадійність виселяли з міст і сіл не лише Донбасу, але й всієї країни, що вказувало на економічну важливість регіону. Коли внаслідок війни та інших лих з'явилося безліч злидарів і безпритульних, Москва знову ж таки скеровувала їх у Донбас або ж спроваджувала їх туди як небажані і небезпечні, на погляд влади, елементи. Саме тому в очах Москви Донбас завжди був політично підозрілим, через що раз-по-раз ставав об'єктом масового терору. Водночас, це робило його винятковим прикладом боротьби між свободою і терором, що зрештою й сформувало його унікальність, забезпечуючи політичну некерованість упродовж усієї його історії. Показовим є те, що сили політичних метрополій, які намагалися заволодіти серцями і думками Донбасу, як це робилося

у інших регіонах, щоразу зазнавали тут поразки. Чи не найвиразніше це виявлялося під час кризових періодів – революції та громадянської війни, в роки Другої світової війни та в часи розпаду СРСР. Донбас завжди відкидав будь-які політичні угруповання, а його політичну атмосферу вважали несприятливою, небезпечною і отруйною ледь не усі партії. Показовим є той факт, що більшовики не спромоглися сформувати великих фракцій практично ніде на території регіону, а їх владу було встановлено шляхом озброєння про-більшовицької меншості за рахунок зброї, таємно привезеної з Петрограда. Подібна специфіка регіону вказує на те як мало для нього важило формування національної ідентичності – чи то власної, чи то будь-якої з пропонуєваних або нав'язуваних. Таким чином, що у географічному, що у символічному розумінні, Донбас завжди виступав і виступає як окрема «уявлена спільнота», схожа на націю, місто чи село, проте настільки ж інакша у джерелах та особливостях своєї ідентифікації. Впродовж історії Донбас – це простір, прикордоння, «Дике поле», «Вільний степ», у якому внутрішнє прагнення необмеженої «свободи від», дика експлуатація і щоденне насильство постійно змагалися між собою за владу – жорстоку та авторитарну, та, зрештою, продовжують змагатися і досі. Подібно до інших спільнот, Донбас, з усією своєю сув'яззю свободи і терору, обростав власними міфами, що інтегрувало його як спільноту, при цьому ізолюючи від решти світу. Водночас, одним із ключових моментів для аналізу особливостей регіоналізованої ідентичності Донбасу є розуміння того, що цей регіон ніколи не був внутрішньо цілісним, а історичні, культурні та етнічні процеси на мікро- і макрорівні не розвивалися тут лінійно і гомогенно. Варто розуміти, що «залюднення» Донбасу, від самого початку, було частиною імперської політики Росії та мало на меті опанування нового простору задля розширення і підживлення імперії. У межах такого підходу, Донбас був лише «чужою територією», населення якої, з його культурною, традиційною та правами, свідомо нівелювалися Москвою, будучи позначеним як «Дике поле». Первинно, теза «Дикого поля» виникла на межі XXVI – XXVII століть з подачі уряду Польсько-Литовської держави та стосувалася українських земель на схід і південь від Білої Церкви. Проте саме вона, пізніше, буде застосована для Донбасу, як основа для цілеспрямованого смислового і культурно-символічного «обнуління» прав автохтонного населення, а отже й України, та обґрунтування тези про його «цілковиту неукраїнськість». Ще одна з особливостей Донбасу полягає у тому, що, хоч як по-різному сприймали його різні прошарки людності, він зберігав свою традиційну славу краю свободи і терору, романтизуючи силу та необмежену, «дику свободу». Усе вищесказане доповнювалося та посилювалося гнітючою атмосферою нудьги та одноманітності, безвиході та безнадії, котра виникала через природно-детерміновані особливості місцевості, нелюдські умови надзвичайно важкої праці та проживання, нестачу питної води і повсюдну антисанітарію, які призводили до численних спалахів епідемій, відсутність освіти, культури та дозвілля, постійні міжетнічні конфлікти тощо. В таких умовах все вищезгадане, переплітаючись між собою, породжували відчай та моральну і фізичну виснаженість, призводячи до перетворення прагнення до свободи у замкнутість, байдужість та безініціативність, що, зрештою, й визначило

специфіку регіоналізованої ідентичності цього краю. Зрештою, ключовими особливостями регіоналізованої ідентичності Донбасу стали відокремленість та окремішність, насторожена та ворожа до «чужих» та «Інших» байдужість, а також заперечення усього «поза межами» – будь-яких конституційованих ідентичностей, законів, податків, норм і правил, обмежень, вимог чи обов'язків і, зрештою, – усього, що реально чи потенційно обмежувало би «дику свободу» й достаток, не будучи продуктом «ізолізованого» розвитку самої спільноти.

Водночас, міфічний образ «Донбасу» як своєрідної антитези «України» є результатом активних спекуляцій на темі окремішності регіоналізованої донбаської ідентичності. Його контрверсійність та неоднозначність, поєднуючись з відсутністю єдиного тлумачення, перетворили цю свідомо і штучно витворену проблему на один із наріжних каменів антиукраїнської пропаганди та основу для виправдання військово-політичної агресії з боку Російської Федерації. На базі цієї антитези у суспільну свідомість впроваджувалася ідея внутрішньополітичного розколу між Сходом і Заходом України, проте їх надуманість чітко виявляється при розгляді останніх через призму постколоніального і пострадянського минулого України та українського Донбасу. Майже кожна доба у історії Донбасу була позначена ревізією історії регіону, намаганнями викривити чи переписати події або факти минулого на користь поточних політико-ідеологічних поглядів, що лише поглиблювало ізоляцію регіону, проте не вирішувало його проблем. Сутнісні особливості сучасної регіоналізованої ідентичності Донбасу та військові дії, що тривають на окремих територіях регіону, зумовлюють значні загрози національній безпеці України. Позитивне і конструктивне врегулювання конфлікту пов'язане з можливістю успішної реінтеграції Донбасу до складу України. Успіх такої реінтеграції залежатиме від можливості якісної ре-ідентифікації Донбасу у межах простору сучасної української національної ідентичності, як альтернативи наявній регіоналізованій ідентичності Донбасу. Водночас, така ре-ідентифікація можлива лише через системний аналіз ідентичності Донбасу та використання його результатів у процесі конструювання української національної ідентичності.

Список використаних джерел

1. Козловець М. А. Феномен національної ідентичності: виклики глобалізації: Монографія / М.А.Козловець. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2009. – 558 с.
2. Гнатюк О. Прощання з імперією: Українські дискусії про ідентичність / Оля Гнатюк. – К.: Критика, 2005. – 528 с.
3. Куромія Г. Свобода і терор у Донбасі: Українсько-російське прикордоння, 1870–1990-і роки / Гіроакі Куромія; пер. з англійської Г. К'орьян, В. Агєєва. – К.: Основи, 2002. – 510 с.
4. Міжкультурний діалог. Том 1: Ідентичність. – К.: Дух і Літера, 2009. – 464 с.
5. Пахльовська О. Ave, Europa!: ст., доп., публіц. (1989-2008) / Оксана Пахльовська. – К.: Унів. Вид-во ПУЛЬСАРІ, 2008. – 656 с.: іл.
6. Кастельс М. Информационная эпоха: экономика, общество и культура / М.Кастельс; под науч. ред. О. И. Шкаратана. – М.: ГУ ВШЭ, 2000. – 608 с.
7. Андерсон Б. Уявлені спільноти. Міркування щодо походження й поширення націоналізму / Б.Андерсон. – К.: Критика, 2001. – 272 с.
8. Сміт Е.Д. Національна ідентичність / Сміт Е.Д.; пер. з англійської П. Тарашчука. – К.: Основи, 1994. – 224 с.
9. Степико М. Т. Українська ідентичність: феномен і засади формування: монографія / М.Т.Степико. – К.: НІСД, 2011. – 336 с.

References

1. Kozlovets M. A. Fenomen natsionalnoi identychnosti: vyklyky hlobalizatsii: Monohrafiia / M.A.Kozlovets. – Zhytomyr: Vyd-vo ZhDU im. I. Franka, 2009. – 558 s.
2. Hnatiuk O. Proshchannia z imperiieiu: Ukrainski dyskusii pro identychnist / Olya Hnatiuk. – K.: Krytyka, 2005. – 528 s.
3. Kuromiya H. Svoboda i teror u Donbasi: Ukrainins'ko-rosiys'ke prykordonna, 1870–1990-i roky / Hiroaki Kuromiya; per. z anhliys'koyi H. K'oryan, V. Aheyeva. – K.: Osnovy, 2002. – 510 s.
4. Mizhkul'turnyy dialoh. Tom 1: Identychnist'. – K.: Dukh i Litera, 2009. – 464 s.
5. Pakhl'ov's'ka O. Ave, Europa!: st., dop., publits. (1989-2008) / Oksana Pakhl'ov's'ka. – K.: Univ. Vyd-vo PUL'SARY, 2008. – 656 s.: il.
6. Kastels M. Informatsionnaya epoha: ekonomika, obschestvo i kultura / M.Kastels; pod nauch. red. O. I. Shkaratana. – M.: GU VShE, 2000. – 608 s.
7. Anderson B. Uivleni spilnoty. Mirkuvannia shchodo pokhodzhennia y poshyrennia natsionalizmu / B.Anderson. – K.: Krytyka, 2001. – 272 s.
8. Smit E.D. Natsionalna identychnist / Smit E.D.; per. z anhliiskoi P. Tarashchuka. – K.: Osnovy, 1994. – 224 s.
9. Stepyko M. T. Ukrainska identychnist: fenomen i zasady formuvannia: monohrafiia / M.T.Stepko. – K.: NISD, 2011. – 336 s.

Nackonechnyi M. V., post-graduate student of the department of humanitarian security, NISS, (Ukraine, Kyiv), mx.nak@hotmail.com.

The problem of regionalized Donbas identity in the context of Ukrainian national identity and regional reintegration

The purpose of the article is to make a brief analysis of the peculiarities of the formation of regionalized Donbas identity in the context of formation of modern Ukrainian identity and regional reintegration. The modern interpretation and formation of identity are influenced by globalization processes. National identity is considered as a framework for successful consolidation as well as efficient functioning and development of any «imagined community», including modern national states. Special attention is given to analysis of peculiarities of formation of regionalized Donbas identity and factors that influenced this process. The key features of regionalized Donbas identity are pursuance of 'liberty from...', internal insulation, circumspection and rejection of the Others. Donbas reintegration is connected to its re-identification within a frame of modern Ukrainian national identity. A framework for this re-integration should be provided through deep systematic analysis of regionalized Donbas identity and crafting of a clear strategy of its modification.

Keywords: globalization, national identity, Ukrainian national identity, regionalized Donbas identity, Donbas reintegration.

Наконечный М. В., аспирант отдела гуманитарной безопасности, НИСИ, (Украина, Киев), mx.nak@hotmail.com.

Проблема регионализованной идентичности Донбасса в контексте национальной идентичности Украины и реинтеграции региона

Целью данной статьи является краткий анализ особенностей формирования регионализованной идентичности Донбасса в контексте формирования современной украинской национальной идентичности и реинтеграции региона. Современное истолкование и формирование национальной идентичности связано с влиянием глобализации. Национальная идентичность рассматривается в качестве основы для успешной консолидации, эффективного функционирования и развития любой «воображенной общности», а в частности и современных национальных государств. Особое внимание уделяется анализу факторов и особенностей формирования регионализованной идентичности Донбасса. Ключевыми чертами регионализованной идентичности Донбасса являются стремление к «свободе от», внутренняя обособленность, настороженность и неприятие Других. Реинтеграция Донбасса связана с его ре-идентификацией в рамках современной украинской национальной идентичности. Основой для такой ре-идентификации должен стать глубокий системный анализ регионализованной идентичности Донбасса и выработка четкой стратегии ее модификации.

Ключевые слова: глобализация, национальная идентичность, украинская национальная идентичность, регионализованная идентичность Донбасса, реинтеграция Донбасса.

* * *